ՄԱՍ 2. ՀԱՅԱՍՏԱՆ. ՏՆԱՅԻՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐԸ, ԾԱԽՍԵՐԸ ԵՎ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՄՆՆԴԱՄԹԵՐՔԻ ՍՊԱՌՈՒՄԸ

Գլուխ 6. Տնային տնտեսությունների եկամուտները, ծախսերը և հիմնական սննդամթերքի սպառումը

Սույն բաժնում ներկայացված է տնային տնտեսությունների եկամուտների, ծախսերի և հիմնական սննդամթերքի սպառման դինամիկան 2004-2016թթ.-ի ընթացքում: Ներկայացվող վերլուծությունը հիմնված է տնային տնտեսությունների կենսապայմանների ամբողջացված հետազոտությունների արդյունքների վրա: Տեղեկատվության աղբյուրն է՝ ընթացիկ ծախսերի, սպառման և եկամուտների **օրագիրը**: Այս գլխում ներկայացված տնային տնտեսությունների կենսապայմանների բոլոր ցուցանիշները գնահատվել են ըստ մեկ շնչի հաշվով կատարված հաշվարկների:

6.1. Տնային տնտեսությունների տնօրինվող եկամուտները

Տնային տնտեսության եկամուտը հանդիսանում է բնակչության կենսամակարդակը գնահատող կարևորագույն ցուցանիշներից մեկը:

Տնային տնտեսության ամբողջական եկամուտը կազմված է դրամական եկամուտների բոլոր բաղադրիչներից և այնպիսի ոչ դրամական եկամուտների բաղադրիչներից, ինչպիսիք են՝ տնային տնտեսության կողմից սպառվող (օգտագործվող), սեփական տնտեսությունից ստացված սննդամթերքը՝ դրամով արտահայտված, ինչպես նաև բարեկամներից կամ այլ անձանցից անվճար ստացված ոչ պարենային ապրանքները և ծառայությունները:

Տնային տնտեսության դրամական եկամուտներն իրենց մեջ ներառում են՝ տնային տնտեսության անդամների կողմից իբրև աշխատանքի վարձատրություն ստացված գումարները (չեն հաշվառվում եկամտահարկը և աշխատավարձից այլ պարտադիր սոցիալական վճարումները), ինքնազբաղվածության արդյունքում կամ ձեռնարկատիրական գործունեությունից ստացված գումարները, սոցիալական տրանսֆերտները (կենսաթոշակները, դրամական սոցիալական աջակցությունը, ներառյալ գործազրկության նպաստը, ընտանեկան նպաստը, երեխայի ծննդյան և խնամքի նպաստները և այլ նպաստներ), մասնավոր տրանսֆերտները, վարձակալության տրված սեփականության դիմաց վարձավճարները, տոկոսավճարները, դիվիդենտները, շահաբաժինները, բաժնետոմսերի և այլ արժեթղթերի վաճառքից ստացված գումարները, անշարժ գույքի և տան ունեցվածքի, գյուղատնտեսական կենդանիների, սեփական տնտեսությունից ստացված մթերքի վաճառքի գումարները, կրթաթոշակների, ինչպես նաև բարեկամների և այլ անձանց կողմից տրամադրված օժանդակության կամ այլ դրամական եկամուտների տեսքով ստացված գումարները:

Տնային տնտեսության մեկ շնչի հաշվով դրամական անվանական եկամուտների չափն ու կառուցվածքը 2008-2009թթ. և 2015-2016թթ. ժամանակահատվածների համար բերված է Աղյուսակ 6.1-ում:

Աղյուսակ 6.1. Հայաստան. Տնային տնտեսությունների անվանական եկամուտների տեսակները, 2008-2009, 2015-2016թթ.

	Տնային տնտեսության մեկ շնչի հաշվով, միջին ամսական							
	Դրամ				%			
	2008թ.	2009թ.	2015թ.	2016թ.	2008թ.	2009թ.	2015թ.	2016թ.
1.Դրամական եկամուտներ	26 866	28 038	52 377	56 544	90.8	91.8	94.7	94.7
այդ թվում՝ • վարձու աշխատանք	14 491	15 328	28 800	31 420	49.0	50.2	52.1	52.6
• ինքնազբաղվածություն	2 385	1 534	4 842	5 573	8.1	5.0	8.8	9.3
• գյուղմթերքի և կենդանիների վաճառք	1 771	1 667	2 674	2 955	6.0	5.5	4.8	5.0
• սեփականություն (վարձակալության վճարներ, տոկոսավճարներ, շահաբաժիններ)	35	25	115	122	0.1	0.1	0.2	0.2
• պետական թոշակներ և նպաստներ	4 870	5 615	9 284	9 569	16.5	18.4	16.7	16.0
• տրանսֆերտներ	2 692	2 669	4 698	4 932	9.1	8.7	8.5	8.3
դրանցից՝ - Հայաստանում ապրող բարեկամներից	449	354	467	517	1.5	1.2	0.8	0.9
- Հայաստանից դուրս ապրող	2 243	2 315	4 226	4 415	7.6	7.5	7.6	7.4
• այլ եկամուտներ	622	1 200	1 964	1 973	2.0	3.9	3.6	3.3
2.Ոչ դրամական եկամուտներ	2 710	2 503	2 932	3 146	9.2	8.2	5.3	5.3
այդ թվում՝ • սննդամթերքի սպառում սեփական տնտեսությունից	2 426	2 230	2 660	2 841	8.2	7.3	4.8	4.8
• անվճար ոչ պարենային ապրանքներ և ծառայություններ	284	273	272	305	1.0	0.9	0.5	0.5
Ընդամենը ամբողջական եկամուտ	**29 576**	**30 541**	**55 309**	**59 690**	**100**	**100**	**100**	**100**

Աղբյուրը. *ՏՏԿԱՀ 2008-2009, 2015-2016թթ.*

Ինչպես վկայում են Աղյուսակ 6.1-ի տվյալները, 2008-2016թթ.-ի ընթացքում ամբողջական եկամուտների կազմում դրամական եկամուտների մասնաբաժինն աճել է, իսկ ոչ դրամական եկամուտների մասնաբաժինը նվազել է:

Դիտարկելով տնային տնտեսությունների եկամուտների աղբյուրներն ըստ բնակավայրերի՝ ակնհայտ է դառնում, որ վարձու աշխատանքից ստացված եկամուտների կարևորությունը մեծ է հատկապես քաղաքաբնակների համար, որտեղ այն 2016թ.-ին կազմել է ամբողջական եկամուտների 60.3% (Աղյուսակ 6.2): Գյուղաբնակ տնային տնտեսություններում վարձու աշխատանքից ստացված եկամուտների մասնաբաժինը 1.7 անգամ ցածր է քաղաքայինից և կազմել է ամբողջական եկամուտների 36.2%: Ինչ վերաբերում է ինքնազբաղվածությունից ստացված եկամուտների մասնաբաժնին, ապա քաղաքային բնակավայրերում 2008-2016թթ.-ի ժամանակահատվածում այն աճել է՝ 9.9%-ից՝ 10.3%, իսկ գյուղաբնակ տնային տնտեսություններում՝ 4.1%-ից՝ 7.2%: 2016թ.-ին 2008թ.-ի համեմատ նվազել է գյուղաբնակների եկամուտների մասնաբաժինը գյուղմթերքի և կենդանիների վաճառքից (17.6%-ից՝ 14.6%): Գյուղաբնակ տնային տնտեսությունների համար ոչ դրամական եկամուտների մասնաբաժինն անհամեմատ բարձր է քաղաքաբնակների համեմատ, հատկապես սեփական տնտեսությունից ստացված սննդամթերքի տեսքով, չնայած նրան, որ 2008թ.-ի համեմատ այն նվազել է: Ոչ դրամական եկամուտների մասնաբաժինը 2016թ.-ին կազմել է գյուղաբնակ տնային տնտեսությունների եկամուտների 12.2%-ը, այն դեպքում, երբ քաղաքաբնակների համար այն կազմել է միայն 2.1%: Միևնույն ժամանակ, քաղաքաբնակ տնային տնտեսությունների համար

նվազել է և մասնավոր տրանսֆերտների մասնաբաժինը, իսկ գյուղաբնակ տնային տնտեսությունների համար այն չնչին ավելացել է (քաղաքաբնակներինը՝ 2008թ.-ի 9.9%-ից 2016թ.-ին կազմելով 8.2%, իսկ գյուղաբնակներինը՝ 2008թ.-ի 7.3%-ից 2016թ.-ին կազմելով 8.3%)։

Աղյուսակ 6.2. Հայաստան. Տնային տնտեսությունների անվանական եկամուտների աղբյուրներն ըստ բնակավայրի տեսակի, 2008 և 2016թթ., (մեկ շնչի հաշվով միջին ամսական)

	Քաղաքային բնակավայր				Գյուղական բնակավայր			
	դրամ		%		Դրամ		%	
	2008թ.	2016թ.	2008թ.	2016թ.	2008թ.	2016թ.	2008թ.	2016թ.
1.Դրամական եկամուտներ	30 174	62 788	96.8	97.9	20 754	45626	78.0	87.8
այդ թվում՝ • վարձու աշխատանք	18 068	38 634	57.9	60.3	7 881	18805	29.6	36.2
• ինքնազբաղվածություն	3 084	6 634	9.9	10.3	1 092	3716	4.1	7.2
• գյուղմթերքի և կենդանիների վաճառք	201	308	0.6	0.5	4 670	7586	17.6	14.6
• սեփականություն (վարձակալության վճարներ, տոկոսավճարներ, շահաբաժիններ)	49	187	0.2	0.3	10	8	0.0	0.0
• պետական թոշակներ և նպաստներ	5 006	10 068	16.1	15.7	4 615	8696	17.3	16.7
• տրանսֆերտներ	3 094	5 287	9.9	8.2	1 950	4312	7.3	8.3
դրանցից՝ -Հայաստանում ապրող բարեկամներից	587	768	1.9	1.2	195	78	0.7	0.2
- Հայաստանից դուրս ապրող	2 507	4 519	8.0	7.0	1 755	4234	6.6	8.1
• այլ եկամուտներ	672	1 670	2.2	2.6	536	2503	2.1	4.8
2.Ոչ դրամական եկամուտներ	**1 010**	**1 323**	**3.2**	**2.1**	**5 852**	**6 333**	**22.0**	**12.2**
այդ թվում՝ • սննդամթերքի սպառում սեփական տնտեսությունից	686	966	2.2	1.5	5 642	6 120	21.2	11.8
• անվճար ոչ պարենային ապրանքներ և ծառայություններ	324	357	1.0	0.6	210	213	0.8	0.4
Ընդամենը ամբողջական եկամուտ	**31 184**	**64 111**	**100**	**100**	**26 606**	**51 959**	**100**	**100**

Աղբյուրը. *ՏՏԿԱՀ 2008 և 2016թթ.*

Աղյուսակ 6.3-ում բերված է դրամական եկամուտների կառուցվածքն՝ըստ դրամական եկամուտների դեցիլային խմբերի։ Տնային տնտեսությունների դրամական եկամուտների ուսումնասիրությունը ցույց է տալիս եկամտի աղբյուրների բաշխվածությունն ու դրանց շարժընթացը։ 2004-2016թթ.-ի ընթացքում աճել է աշխատանքից ստացված եկամուտների տարբերությունն ամենաաղքատ և ամենահարուստ դեցիլային խմբերում (2004թ.-ի 98 անգամից, 2016թ.-ին կազմելով 102 անգամ)։ Գյուղմթերքի վաճառքից ստացված եկամուտների տարբերությունը տասներորդ և առաջին դեցիլային խմբերում 2004թ.-ի 7.7 անգամից նվազել է՝ 2016թ.-ին կազմելով 6.5 անգամ, տրանսֆերտներից ստացված եկամուտների տարբերությունը նույնպես նվազել է՝ 2004թ.-ի 57 անգամից 2016թ.-ին կազմելով 22 անգամ (Աղյուսակ 6.3)։

Աղյուսակ 6.3. Հայաստան. Դրամական անվանական եկամուտների շարժընթացն ըստ տնային տնտեսությունների դրամական եկամուտների դեցիլային խմբերի 2004, 2008-2016թթ.ին*

(մեկ շնչի հաշվով միջին ամսական, դրամով)

2004թ.	Դեցիլային խմբեր ըստ դրամական եկամուտների									
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
Դրամական եկամուտները	**2 260**	**4 395**	**6 189**	**8 017**	**9 869**	**11 903**	**14 337**	**17 882**	**23 793**	**47 061**
այդ թվում ՝ եկամուտներ աշխատանքից	294	959	2 029	3 384	4 929	6 323	8 105	11 498	15 944	28 881
թոշակներ, նպաստներ, կրթաթոշակներ	1 032	1 872	2 175	2 094	2 357	2 315	2 190	2 059	1 921	1 771
եկամուտներ գյուղմթերքի վաճառքից	495	810	909	1 282	1 213	1 683	1 775	1 867	2 311	3 823
տրանսֆերտներ	157	188	444	592	728	1 000	1 582	1 857	2 840	8 933
որից ՝ - Հայաստանում ապրող բարեկամներից	73	90	160	214	169	344	353	318	567	1602
- Հայաստանից դուրս ապրող բարեկամներից	84	98	284	378	559	656	1 229	1 539	2 273	7 331
այլ եկամուտներ	282	566	632	665	642	582	685	601	777	3 653

2008թ.	Դեցիլային խմբեր ըստ դրամական եկամուտների									
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
Դրամական եկամուտները	5 236	10 012	13 483	16 754	20 150	23 936	28 035	33 561	42 934	76 398
այդ թվում ՝ եկամուտներ աշխատանքից	682	3 085	6 298	8 442	10 553	13 783	18 467	22 034	31 085	55 560
թոշակներ, նպաստներ, կրթաթոշակներ	2 550	4 099	4 334	4 412	4 951	5 620	5 356	6 684	4 656	6 259
եկամուտներ գյուղմթերքի վաճառքից	787	1 663	1 631	1 959	2 093	1 597	1 412	1 491	1 706	3 474
տրանսֆերտներ	549	617	790	1 368	2 020	2 138	2 355	2 884	4765	9 662
որից ՝ - Հայաստանում ապրող բարեկամներից	165	135	141	197	319	504	390	463	752	1 464
- Հայաստանից դուրս ապրող բարեկամներից	384	482	649	1 171	1 701	1 634	1 965	2 421	4 013	8 198
այլ եկամուտներ	668	548	431	572	533	797	445	468	722	1443

2009թ.	Դեցիլային խմբեր ըստ դրամական եկամուտների									
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
Դրամական եկամուտները	5 273	9 877	13 731	17 660	21 416	25 337	30 058	36 482	45 723	76 508
այդ թվում ՝ եկամուտներ աշխատանքից	448	2 465	5 724	9 460	11 741	14 966	19 002	22 770	30 766	52 328
թոշակներ, նպաստներ, կրթաթոշակներ	2 714	4 741	4 579	4 537	5 480	6 800	6 342	6 344	7 246	7 692
եկամուտներ գյուղմթերքի վաճառքից	765	878	1 429	1 213	1 405	1 387	953	2 070	1 734	4 928
տրանսֆերտներ	315	489	1 051	1 133	1 775	1 442	2 927	3 614	4 518	9 584
որից ՝ - Հայաստանում ապրող բարեկամներից	98	118	244	249	318	173	421	311	567	1 067
- Հայաստանից դուրս ապրող բարեկամներից	217	371	807	884	1 457	1 269	2 506	3 303	3 951	8 517
այլ եկամուտներ	1 031	1 304	948	1 317	1 015	742	834	1 684	1 459	1 976

2010թ.	Դեցիլային խմբեր ըստ դրամական եկամուտների									
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
Դրամական եկամուտները	6 489	11 207	15 440	19 407	23 166	27 216	32 225	39 133	49 671	91 965
այդ թվում ՝ եկամուտներ աշխատանքից	748	2 774	6 178	10 387	13 460	15 843	19 319	25 760	35 951	59 114
թոշակներ, նպաստներ, կրթաթոշակներ	3 380	4 979	5 281	5 181	5 264	6 830	7 617	7 104	6 250	7 090
եկամուտներ գյուղմթերքի վաճառքից	599	1 145	1 065	933	842	1 186	979	1 205	1 439	2 438
տրանսֆերտներ	390	714	1 087	1 465	2 346	2 080	3 026	3 998	5 221	18 963
որից ՝ - Հայաստանում ապրող բարեկամներից	136	208	221	205	379	206	578	871	842	1 314
- Հայաստանից դուրս ապրող բարեկամներից	254	506	866	1 260	1 967	1 874	2 448	3 127	4 379	17 649
այլ եկամուտներ	1 372	1 595	1 828	1 441	1 254	1 276	1 284	1 066	810	4 360

2011թ.	Դեցիլային խմբեր ըստ դրամական եկամուտների									
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
Դրամական եկամուտները	6 530	12 242	16 757	21 181	25 880	30 582	36 501	43 972	55 171	95 095
այդ թվում ՝ եկամուտներ աշխատանքից	772	3 678	7 237	11 181	14 155	18 480	22 218	28 220	37 017	62 731
թոշակներ, նպաստներ, կրթաթոշակներ	3 143	5 104	5 307	5 954	6 861	7 965	7 452	8 148	6 882	8 575
եկամուտներ գյուղմթերքի վաճառքից	1 005	1 287	1 457	1 363	1 642	1 182	1 694	1 815	2 030	3 928
տրանսֆերտներ	311	570	1 185	1 543	2 123	2 044	3 960	4 437	7 541	17 770
որից ՝ - Հայաստանում ապրող բարեկամներից	97	70	264	466	269	232	375	478	1 382	1 962
- Հայաստանից դուրս ապրող բարեկամներից	214	500	921	1 077	1 854	1 812	3 585	3 959	6 159	15 808
այլ եկամուտներ	1 299	1 603	1 571	1 140	1 099	911	1 177	1 352	1 701	2 091

2012թ.	Դեցիլային խմբեր ըստ դրամական եկամուտների									
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
Դրամական եկամուտները	7 437	13 676	18 539	23 340	28 220	33 446	39 728	48 241	60 756	118 748
այդ թվում ՝ եկամուտներ աշխատանքից	1 075	4 505	7 600	11 999	15 363	18 755	22 465	32 647	42 900	78 523
թոշակներ, նպաստներ, կրթաթոշակներ	1 083	1 466	1 925	2 335	1 905	1 723	1 661	1 506	1 686	7 053
եկամուտներ գյուղմթերքի վաճառքից	3 953	5 893	6 419	6 204	7 891	9 059	9 656	7 809	7 462	7 796
տրանսֆերտներ	228	646	1 311	1 756	1 821	3 085	4 575	4 930	7 902	16 148
որից ՝ - Հայաստանում ապրող բարեկամներից	58	92	161	177	200	459	584	819	901	1 485
- Հայաստանից դուրս ապրող բարեկամներից	170	554	1 150	1 579	1 621	2 626	3 991	4 111	7 001	14 663
այլ եկամուտներ	1 098	1 166	1 284	1 046	1 240	824	1 371	1 349	806	9 228

2013թ.	Դեցիլային խմբեր ըստ դրամական եկամուտների									
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
Դրամական եկամուտները	8 469	15 400	20 981	25 847	30 969	36 169	42 430	51 041	64 742	130 642
այդ թվում ՝ եկամուտներ աշխատանքից	1 190	6 088	9 455	13 152	16 782	20 914	26 026	32 819	43 957	84 238
թոշակներ, նպաստներ, կրթաթոշակներ	4 214	5 152	6 490	6 852	7 727	9 527	9 084	8 112	7 956	10 912
եկամուտներ գյուղմթերքի վաճառքից	1 031	1 339	2 443	2 225	2 409	1 703	1 534	2 333	2 336	7 208
տրանսֆերտներ	454	1 104	1 193	2 415	2 117	2 367	4 234	5 984	8 483	19 834
որից ՝ - Հայաստանում ապրող բարեկամներից	99	192	78	545	247	425	580	613	884	1 980
- Հայաստանից դուրս ապրող բարեկամներից	355	912	1 115	1 870	1 870	1 942	3 654	5 371	7 599	17 854
այլ եկամուտներ	1 580	1 717	1 400	1 203	1 934	1 658	1 552	1 793	2 010	8 450

2014թ.	Դեցիլային խմբեր ըստ դրամական եկամուտների									
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
Դրամական եկամուտները	**9 382**	**17 253**	**23 343**	**29 414**	**34 774**	**41 080**	**48 243**	**58 685**	**76 763**	**156 509**
այդ թվում ՝ եկամուտներ աշխատանքից	1 810	6 058	10 126	15 455	18 873	22 398	30 304	36 719	51 889	107 455
թոշակներ, նպաստներ, կրթաթոշակներ	4 620	6 496	6 595	7 962	9 496	10 567	10 457	10 225	8 518	8 176
եկամուտներ գյուղմթերքի վաճառքից	927	1 523	2 519	1 928	1 535	1 624	1 339	1 609	3 817	9 652
տրանսֆերտներ	357	1 358	2 259	2 181	3 225	4 616	4 402	7 724	10 393	24 748
որից ՝ - Հայաստանում ապրող բարեկամներից	47	131	156	398	470	616	790	640	1 278	2 137
- Հայաստանից դուրս ապրող բարեկամներից	310	1 213	2 103	1 782	2 738	3 977	3 593	7 084	9 099	22 611
այլ եկամուտներ	1 668	1 818	1 844	1 888	1 645	1 875	1 741	2 409	2 146	6 478

2015թ.	Դեցիլային խմբեր ըստ դրամական եկամուտների									
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
Դրամական եկամուտները	10 299	19 082	25 414	31 424	37 664	43 682	50 708	60 711	76 501	168 604
այդ թվում ՝ եկամուտներ աշխատանքից	1 278	6 743	12 053	17 175	22 168	25 230	30 965	38 818	53 268	128 878
թոշակներ, նպաստներ, կրթաթոշակներ	4 945	6 853	7 159	8 080	10 127	12 671	11 410	11 079	9 910	10 720
եկամուտներ գյուղմթերքի վաճառքից	1 234	2 447	2 637	2 031	1 726	1 334	1 928	1 958	2 475	8 980
տրանսֆերտներ	526	1 097	1 665	2 395	1 857	3 114	3 949	7 227	8 692	1 6476
որից ՝ - Հայաստանում ապրող բարեկամներից	86	255	217	515	219	60	337	918	963	1 096
- Հայաստանից դուրս ապրող բարեկամներից	440	842	1427	1 850	1 637	3 050	3 612	6 308	7 729	15 380
այլ եկամուտներ	2 316	1 942	1 900	1 743	1 786	1 333	2 456	1 629	2 156	3 550

2016թ.	Դեցիլային խմբեր ըստ դրամական եկամուտների									
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
Դրամական եկամուտները	9 349	18 510	25 390	32 634	40 053	47 281	56 671	73 808	99 360	163 336
այդ թվում ` եկամուտներ աշխատանքից	1 288	6 793	11 199	16 419	21 994	26 897	34 849	46 472	73 199	131 421
թոշակներ, նպաստներ, կրթաթոշակներ	4 507	6 926	7 240	9 347	11 929	12 533	12 317	11 559	8 985	10 506
եկամուտներ գյուղմթերքի վաճառքից	989	1 383	3 046	2 615	2 507	2 115	1 631	3 334	5 525	6 465
տրանսֆերտներ	563	1 236	1 798	2 452	2 526	4 425	6 099	9 871	8 297	12 148
որից ` - Հայաստանում ապրող բարեկամներից	158	163	174	309	140	491	666	1 094	557	1 363
- Հայաստանից դուրս ապրող բարեկամներից	387	1 073	1 602	2 142	2 385	3 932	5 422	8 774	7 733	10 785
այլ եկամուտներ	2 002	2 172	2 107	1 801	1 097	1 311	1 775	2 572	3 354	2 796

Աղբյուրը. *ՏՏԿԱՀ 2004, 2008-2016թթ.*

**) Բացառությամբ եկամուտը ցույց չտված տնային տնտեսությունների*

Պետական տրանսֆերտները դրամական եկամտի հիմնական աղբյուր են հենց առաջին դեցիլային խմբի տնային տնտեսությունների համար (2016թ.՝ 48.2%), իսկ տասներորդ դեցիլային խմբում եկամտի այդ աղբյուրի մասնաբաժինը շատ փոքր է (6.4%) (Աղյուսակ 6.4 և Գծապատկեր 6.1):

Մասնավոր տրանսֆերտների մասնաբաժինն ամենաբարձրն է ութերորդ դեցիլի տնային տնտեսությունների դրամական եկամուտների կազմում (13.4%) և 2004թ.-ի (10.4%) համեմատ եկամտի այդ աղբյուրի տեսակարար կշիռն աճել է: Եկամտի այդ աղբյուրի մասնաբաժինը 2016թ.-ին 2004թ.-ի համեմատ աճել է նաև երկրորդ, չորրորդ և վեցերորդ դեցիլային խմբերի տնային տնտեսությունների դրամական եկամուտների կազմում: Մնացած դեցիլային խմբերում այն նվազել է: Առաջին դեցիլային խմբի համար նշված մասնաբաժինը մոտ 1,2 անգամ պակաս է տասներորդ դեցիլի տնային տնտեսությունների տեսակարար կշռից (6.0% և 7.4% համապատասխան): Հարկ է նշել, որ 2016թ.-ին մասնավոր տրանսֆերտների մասնաբաժինը տասներորդ դեցիլի տնային տնտեսությունների դրամական եկամուտների կազմում 2004թ.-ի համեմատ մոտ 2.6 անգամ նվազել է (19%-ից 7.4%-ը):

Աղյուսակ 6.4. Հայաստան. Դրամական եկամուտների կառուցվածքն ըստ դրամական եկամուտների դեցիլային խմբերի 2004, 2008-2016թթ.-ին, (մեկ շնչի հաշվով միջին ամսական)

(տոկոսներով)

Դրամական եկամուտների դեցիլային խմբեր	Տարիներ	Դրամական եկամուտներ	այդ թվում՝						
			աշխատանքից	թոշակներ, նպաստներ, կրթաթոշակներ	եկամուտներ գյուղմթերքի վաճառքից	տրանսֆերտներ	որից՝		Այլ եկամուտներ
							Հայաստանում ապրող բարեկամներից	Հայաստանից դուրս ապրող բարեկամներից	
I	2004 թ.	100	13	45.7	21.9	6.9	3.2	3.7	12.5
	2008 թ.	100	13	48.7	15	10.5	3.1	7.3	12.8
	2009 թ.	100	8.5	51.5	14.5	6	1.9	4.1	19.6
	2010 թ.	100	11.5	52.2	9.2	6	2.1	3.9	21.1
	2011թ.	100	11.8	48.1	15.4	4.8	1.5	3.3	19.9
	2012թ.	100	14.5	53.2	14.6	3.1	0.8	2.3	14.6

Դրամական եկամուտների դեցիլային խմբեր	Տարիներ	Դրամական եկամուտներ	այդ թվում՝						
			աշխատանքից	թոշակներ, նպաստներ, կրթաթոշակներ	եկամուտներ գյուղմթերքի վաճառքից	տրանսֆերտներ	որից՝		Այլ եկամուտներ
							Հայաստանում ապրող բարեկամներից	Հայաստանից դուրս ապրող բարեկամներից	
	2013թ.	100	14.0	49.7	12.2	5.4	1.2	4.2	18.7
	2014թ.	100	19.3	49.2	9.9	3.8	0.5	3.3	17.8
	2015թ	100	12.4	48.0	12.0	5.1	0.8	4.3	22.5
	2016թ	100	13.8	48.2	10.6	6.0	1.6	4.1	21.4
II	2004 թ.	100	21.8	42.6	18.4	4.3	1.9	2.2	12.9
	2008 թ.	100	30.8	40.9	16.6	6.2	1.3	4.8	5.5
	2009 թ.	100	25.0	48.0	8.9	4.9	1.2	3.7	13.2
	2010 թ.	100	24.8	44.4	10.2	6.4	1.8	4.5	14.2
	2011 թ.	100	30.0	41.7	10.5	4.7	0.6	4.1	13.1
	2012 թ.	100	32.9	43.1	10.7	4.7	0.6	4.0	8.6
	2013թ.	100	39.5	33.5	8.7	7.2	1.2	5.8	11.1
	2014թ.	100	35.1	37.7	8.8	7.9	0.8	7.0	10.5
	2015թ	100	35.3	35.9	12.8	5.8	1.3	4.4	10.2
	2016 թ	100	36.7	37.4	7.5	6.7	0.9	5.8	11.7
III	2004թ.	100	32.8	35.1	14.7	7.2	2.5	4.6	10.2
	2008 թ.	100	46.7	32.1	12.1	5.9	1	4.8	3.2
	2009 թ.	100	41.7	33.3	10.4	7.7	1.8	5.9	6.9
	2010 թ.	100	40.0	34.2	6.9	7.0	1.4	5.6	11.8
	2011 թ.	100	43.2	31.7	8.7	7.0	1.5	5.5	9.4
	2012 թ.	100	41.0	34.6	10.4	7.1	0.9	6.2	6.9
	2013թ.	100	45.1	30.9	11.6	5.7	0.4	5.3	6.7
	2014թ.	100	43.4	28.2	10.8	9.7	0.7	9.0	7.9
	2015թ	100	47.4	28.2	10.4	6.5	0.9	5.6	7.5
	2016թ	100	44.1	28.5	12.0	7.1	0.7	6.3	8.3
IV	2004 թ.	100	42.2	26.1	16	7.4	2.4	4.7	8.3
	2008 թ.	100	50.4	26.3	11.7	8.2	1.2	7	3.4
	2009 թ.	100	53.6	25.7	6.9	6.4	1.4	5	7.5
	2010 թ.	100	53.5	26.7	4.8	7.5	1.1	6.5	7.4
	2011 թ.	100	52.8	28.1	6.4	7.3	2.1	5.2	5.4
	2012 թ.	100	51.4	26.6	10.0	7.5	0.8	6.8	4.5
	2013թ.	100	50.9	26.5	8.6	9.3	2.1	7.2	4.7
	2014թ.	100	52.5	27.1	6.6	7.4	1.4	6.1	6.4
	2015թ	100	54.7	25.7	6.5	7.6	1.6	5.9	5.5
	2016թ	100	50.3	28.7	8.0	7.5	0.9	6.6	5.5
V	2004 թ.	100	49.9	23.9	12.3	7.4	1.7	5.7	6.5
	2008 թ.	100	52.4	24.6	10.4	10	1.6	8.4	2.6
	2009 թ.	100	54.8	25.6	6.6	8.3	1.5	6.8	4.7
	2010 թ.	100	58.1	22.7	3.6	10.1	1.6	8.5	5.4
	2011 թ.	100	54.7	26.5	6.3	8.2	1.0	7.2	4.3
	2012 թ.	100	54.4	28.0	6.8	6.5	0.7	5.7	4.3
	2013թ.	100	54.2	25.0	7.8	6.8	0.8	6.0	6.2
	2014թ.	100	54.3	27.3	4.4	9.3	1.4	7.9	4.7
	2015թ	100	58.9	26.9	4.6	4.9	0.6	4.3	4.7
	2016թ	100	54.9	29.8	6.3	6.3	0.3	6.0	2.7
VI	2004 թ.	100	53.1	19.5	14.1	8.4	2.8	5.5	4.9
	2008 թ.	100	57.6	23.5	6.7	8.9	2.1	6.8	3.3
	2009 թ.	100	59.1	26.8	5.5	5.7	0.7	5	2.9

Դրա-մական եկամուտ-ների դեցի-լային խմբեր	Տարի-ներ	Դրամա-կան եկամուտ-ներ	այդ թվում՝						
			աշխա-տանքից	թոշակներ, նպաստներ, կրթաթո-շակներ	եկամուտներ գյուղմթերքի վաճառքից	տրանս-ֆերտ-ներ	որից՝		Այլ եկա-մուտ-ներ
							Հայաստանում ապրող բարե-կամներից	Հայաստանից դուրս ապրող բարեկամներից	
	2010 թ.	100	58.2	25.1	4.4	7.6	0.7	6.9	4.7
	2011 թ.	100	60.4	26	3.9	6.7	0.8	5.9	3
	2012 թ.	100	56.1	27.1	5.2	9.2	1.4	7.9	2.4
	2013թ.	100	57.8	26.3	4.7	6.6	1.2	5.4	4.6
	2014թ.	100	54.5	25.7	4.0	11.2	1.5	9.7	4.6
	2015թ	100	57.7	29.0	3.1	7.1	0.1	7.0	3.1
	2016թ	100	56.9	26.5	4.5	9.3	1.0	8.3	2.8
VII	2004 թ.	100	56.5	15.3	12.4	11	2.3	8.6	4.8
	2008 թ.	100	65.9	19.1	5	8.4	1.4	7	1.6
	2009 թ.	100	63.2	21.1	3.2	9.7	1.4	8.3	2.8
	2010 թ.	100	60.0	23.6	3.0	9.4	1.8	7.6	4
	2011 թ.	100	60.9	20.4	4.6	10.8	1	9.8	3.3
	2012 թ.	100	56.5	24.3	4.2	11.5	1.4	10.0	3.5
	2013թ.	100	61.3	21.4	3.6	10.0	1.4	8.6	3.7
	2014թ.	100	62.8	21.7	2.8	9.1	1.6	7.4	3.6
	2015թ	100	61.1	22.5	3.8	7.8	0.7	7.1	4.8
	2016թ	100	61.5	21.7	2.9	10.8	1.2	9.6	3.1
VIII	2004 թ.	100	64.3	11.5	10.4	10.4	1.8	8.6	3.4
	2008 թ.	100	65.7	19.9	4.4	8.6	1.4	7.2	1.4
	2009 թ.	100	62.4	17.4	5.7	9.9	0.9	9	4.6
	2010 թ.	100	65.8	18.2	3.1	10.2	2.2	8	2.7
	2011 թ.	100	64.2	18.5	4.1	10.1	1.1	9	3.1
	2012 թ.	100	67.7	16.2	3.1	10.2	1.7	8.5	2.8
	2013թ.	100	64.3	15.9	4.6	11.7	1.2	10.5	3.5
	2014թ.	100	62.6	17.4	2.7	13.2	1.1	12.1	4.1
	2015թ	100	63.9	18.3	3.2	11.9	1.5	10.4	2.7
	2016թ	100	62.9	15.7	4.5	13.4	1.5	11.9	3.5
IX	2004 թ.	100	67.0	8.1	9.7	11.9	2.3	9.6	3.3
	2008 թ.	100	72.4	10.8	4.0	11.1	1.8	9.3	1.7
	2009 թ.	100	67.3	15.8	3.8	9.9	1.2	8.6	3.2
	2010 թ.	100	72.4	12.6	2.9	10.5	1.7	8.8	1.6
	2011 թ.	100	67.1	12.5	3.7	13.7	2.5	11.2	3.0
	2012 թ.	100	70.6	12.3	2.8	13.0	1.5	11.5	1.3
	2013թ.	100	67.9	12.3	3.6	13.1	1.4	11.7	3.1
	2014թ.	100	67.6	11.1	5.0	13.5	1.7	11.9	2.8
	2015թ	100	69.6	13.0	3.2	11.4	1.3	10.1	2.8
	2016թ	100	73.6	9.0	5.6	8.4	0.6	7.8	3.4
X	2004 թ.	100	61.4	3.8	8.1	19	3.3	15.6	7.7
	2008 թ.	100	72.7	8.2	4.5	12.6	1.9	10.7	1.9
	2009 թ.	100	68.4	10.1	6.4	12.5	1.4	11.1	2.6
	2010 թ.	100	64.3	7.7	2.7	20.6	1.4	19.2	4.7
	2011 թ.	100	66.0	9.0	4.1	18.7	2.1	16.6	2.2
	2012 թ.	100	66.1	6.6	5.9	13.6	1.3	12.3	7.8
	2013 թ.	100	64.5	8.3	5.5	15.2	1.5	13.7	6.5
	2014թ.	100	68.7	5.2	6.2	15.8	1.4	14.4	4.1
	2015թ	100	76.4	6.4	5.3	9.8	0.7	9.1	2.1
	2016թ	100	80.5	6.4	4.0	7.4	0.8	6.6	1.7

Աղբյուրը. *ՏՏԿԱՀ 2004-2016թթ.*

Գծապատկեր 6.1. Հայաստան. Դրամական եկամուտների կառուցվածքն առաջին և տասներորդ դեցիլային խմբերի տնային տնտեսությունների շրջանում, 2004 և 2016թթ. (մեկ շնչի հաշվով միջին ամսական)

(տոկոսներով)

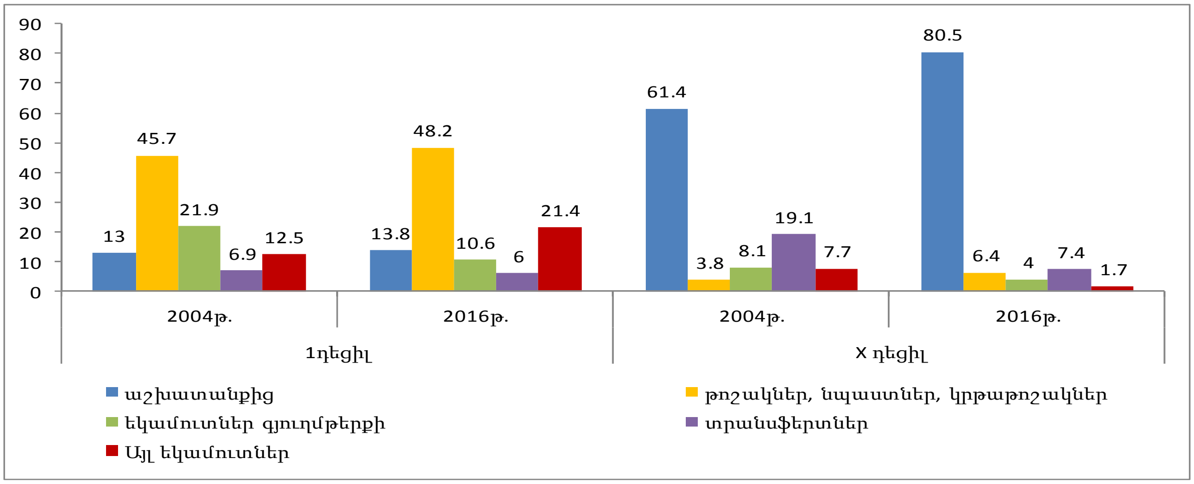

Աղբյուրը. *ՏՏԿԱՀ 2004 և 2016թթ.*

6.2. Տնային տնտեսությունների սպառողական ծախսերը

Տնային տնտեսությունների նյութական և դրամական վիճակը բնութագրող հաջորդ ցուցանիշը տնային տնտեսության ամբողջական սպառողական ծախսերն են: Տնային տնտեսության ամբողջական սպառողական ծախսերի ներքո հասկացվում են դրամական և ոչ դրամական սպառողական ծախսերը, ինչպիսիք են՝ տնային տնտեսության կողմից սպառվող (օգտագործվող), սեփական տնտեսությունից ստացված սննդամթերքը՝ դրամով արտահայտված, ինչպես նաև բարեկամներից կամ այլ անձանցից անվճար ստացված ոչ պարենային ապրանքները և ծառայությունները:

Տնային տնտեսությունների ամբողջական սպառողական ծախսերը ներառում են տնային տնտեսությունների կողմից հաշվետու ժամանակահատվածում ձեռք բերված պարենային (ներառյալ տնից դուրս սպառված սննդամթերքի վրա կատարված ծախսերն ու տնային տնտեսության կողմից սպառվող (օգտագործվող) սեփական տնտեսությունից ստացված, ինչպես նաև բարեկամներից կամ այլ անձանցից անվճար ստացված սննդամթերքը՝ դրամով արտահայտված) և ոչ պարենային (ներառյալ երկարաժամկետ օգտագործման ապրանքների վրա կատարված ծախսերը) ապրանքների ու ծառայությունների դիմաց կատարված վճարումները, ինչպես նաև բարեկամներից կամ այլ անձանցից անվճար ստացված ոչ պարենային ապրանքները և ծառայությունները՝ դրամով արտահայտված:

Տնային տնտեսությունների սպառողական ծախսերը չեն ներառում հարկեր, դրամահավաքներ, պարտքերի մարում, ալիմենտների վճարում, բարեկամներին օգնություն, տուգանքներ, վարկերի մարում և այլ սպառման հետ չկապված ծախսեր, կուտակումներ, ինչպես նաև՝տնային տնտեսությունների արտադրական գործունեության հետ կապված ծախսեր (սերմերի, կենդանիների, հումքի ձեռքբերում):

Չնայած նրան, որ 2012թ.-ից տնային տնտեսությունների սպառողական ծախսերի մասով ՀՀ ԱՎԾ-ն անցել է «Հայաստանի Հանրապետության տնտեսական գործունեության տեսակները» (NACE) դասակարգչից «Անհատական սպառում՝ ըստ նպատակների»

դասակարգչին (COICOP), այս գլխում բերված սպառողական ծախսերի մասին տվյալները ներկայացված են ըստ NACE և COICOP դասակարգիչների: Տնային տնտեսությունների սպառողական ծախսերը 6.2.1 ենթաբաժնում բերվում են ըստ NACE դասակարգչի (ժամանակագրական շարքերի ապահովման նպատակով), իսկ 6.2.2-ում՝ ըստ COICOP դասակարգչի:

6.2.1. Տնային տնտեսությունների սպառողական ծախսերն ըստ NACE դասակարգչի

Տնային տնտեսությունների սպառողական ծախսերն ըստ NACE դասակարգչի ներառում են.

Պարենային ապրանքներ
- միս և մսամթերք
- կաթ և կաթնամթերք
- ձու
- ձուկ և ձկնամթերք
- շաքար և հրուշակեղեն
- կարագ և բուսական յուղեր
- կարտոֆիլ
- բանջարաբոստանային մշակաբույսեր
-մրգեր, հատապտուղներ, ընկուզազգիներ և խաղող
- հաց և հացամթերք
- այլ մթերք
- սնունդ տնից դուրս

Ալկոհոլային խմիչք

Ծխախոտ

Ոչ պարենային ապրանքներ
-հագուստ, կտորեղեն, կոշիկ
-կահույք, գորգեր, կենցաղային նշանակության ապրանքներ
- հիգիենայի պարագաներ և դեղամիջոցներ
-տրանսպորտային միջոցներ, դրանց պահեստամասեր և վառելիք
- այլ ոչ պարենային ապրանքներ

Ծառայություններ
- բնակ-կոմունալ, կենցաղային (առանց հեռախոսի)
- մշակութային, հանգստի և սպորտի
-կրթության, ուսուցման և նախադպրոցական դաստիարակության
- բժշկական և առողջարանային
- տրանսպորտի և կապի
- այլ

Տնային տնտեսությունների սպառողական ծախսերի կառուցվածքը 2016թ.-ին ներկայացված է Գծապատկեր 6.2-ում: Համաձայն ստացված տվյալների, բնակչության սպառողական ծախսերի մեջ սննդի վրա կատարված ծախսերը 2004թ.-ի 56.1%-ից նվազել և 2016թ.-ին կազմել են 42.1%-ի(Աղյուսակ 6.5):

Գծապատկեր 6.2. Հայաստան. Տնային տնտեսությունների սպառողական ծախսերի կառուցվածքը 2016թ.-ին, տնային տնտեսության մեկ շնչի հաշվով միջին ամսական

(տոկոսներով)

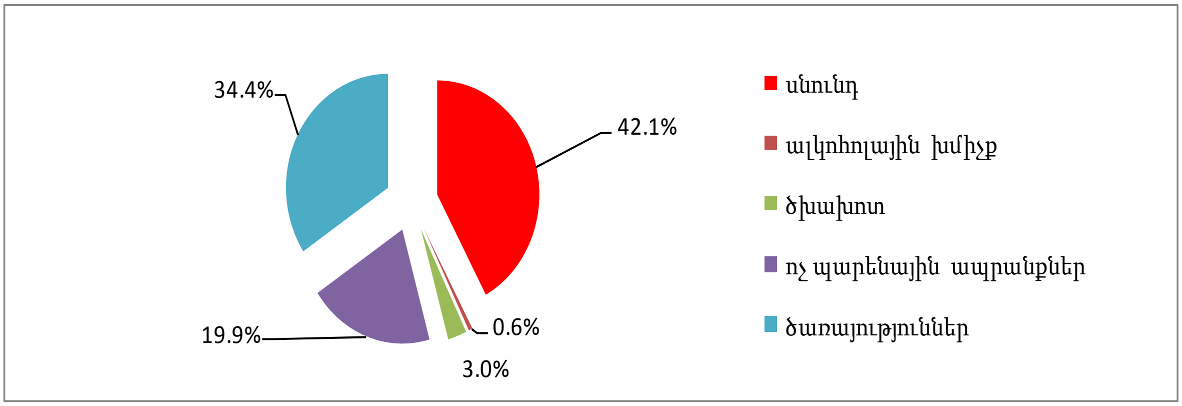

Աղբյուրը.*ՏՏԿԱՀ 2016թ.*

Տնային տնտեսությունների անվանական սպառողական ծախսերի կառուցվածքի փոփոխությունն ըստ 2004, 2008, 2014-2016թթ.-ի հետազոտության արդյունքների բերված է ստորև.

Աղյուսակ 6.5. Հայաստան. Տնային տնտեսությունների անվանական սպառողական ծախսերի կառուցվածքը, 2004, 2008, 2014 -2016թթ.

Ծախսերի հոդվածները	Տնային տնտեսության մեկ շնչի հաշվով միջին ամսական									
	Դրամ					%				
	2004թ	2008թ	2014թ.	2015թ.	2016թ.	2004թ	2008թ	2014թ.	2015թ	2016թ
Սպառողական ծախսեր	**19 251**	**28 878**	**40 770**	**42 867**	**43 978**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**
այդ թվում՝										
սնունդ	10 797	14 984	18 635	18 705	18 520	56.1	51.9	45.7	43.6	42.1
որից՝										
սնունդ տնից դուրս	227	449	602	540	896	1.2	1.6	1.5	1.3	2.0
Ալկոհոլային խմիչք	163	227	244	237	244	0.8	0.8	0.6	0.6	0.6
Ծխախոտ	808	1 019	1 404	1 414	1351	4.2	3.5	3.4	3.3	3.0
Ոչ պարենային ապրանքներ	2 787	4 730	7 442	8 074	8 732	14.5	16.4	18.3	18.8	19.9
Ծառայություններ	4 696	7 918	13 045	14 437	15 131	24.4	27.4	32.0	33.7	34.4
այդ թվում՝										
առողջապահություն	1 500	1 035	1 035	2 659	2 308	7.8	3.6	2.5	6.2	5.2
կրթություն	708	1 221	214	488	663	3.7	4.2	0.5	1.1	1.5
բնակ-կոմունալ	1 146	2 635	5 518	5 689	6 148	6.0	9.1	13.5	13.3	14.0
տրանսպորտ	694	967	1 493	1 441	1 570	3.6	3.3	3.7	3.4	3.6
կապ	291	1 404	2 342	2 393	2 438	1.5	4.9	5.7	5.6	5.5
մշակույթ	3	3	8	101	196	0.0	0.0	0.0	0.2	0.5
իրավաբանական ծառայություններ	3	16	1 072	376	447	0.0	0.1	2.6	0.9	1.0
այլ ծառայություններ	351	637	1 363	1 290	1 361	1.8	2.2	3.3	3.0	3.1

Աղբյուրը. *ՏՏԿԱՀ 2004, 2008, 2014-2016թթ.*

Սննդի համար կատարված ծախսերի մասնաբաժինը գյուղաբնակ տնային տնտեսությունների ընդհանուր սպառողական ծախսերի կազմում շարունակում է ավելի մեծ լինել քաղաքաբնակների համեմատ: Միևնույն ժամանակ, 2004թ.-ի համեմատ 2016թ.-ին գյուղաբնակ տնային տնտեսություններում սննդի ձեռք բերման համար կատարված ծախսերը՝ 62.5%-ից նվազել են մինչև 46.8%: Իսկ ծառայությունների համար կատարված ծախսերի մասնաբաժինը, հատկապես կապի համար վճարվող գումարների տոկոսը շեշտակիորեն բարձրացել է: Գյուղական բնակչության ոչ պարենային ապրանքների ձեռք բերման վրա կատարված ծախսերի մասնաբաժինը սպառողական ծախսերում 2016թ.-ին գերազանցել է քաղաքային բնակչության կատարած ծախսերին (համապատասխանաբար՝ 22.1% և 18.7 %): Բնակ-կոմունալ ծախսերի մասնաբաժինն ընդհանուր ծախսերի կազմում քաղաքային բնակչության շրջանում ավելի է, քան գյուղաբնակ տնային տնտեսությունների շրջանում (Աղյուսակ 6.6, Գծապատկեր 6.3):

Աղյուսակ 6.6. Հայաստան. Տնային տնտեսությունների անվանական սպառողական ծախսերի կառուցվածքն ըստ բնակավայրի տեսակի, 2004 և 2016թթ.
(մեկ շնչի հաշվով միջին ամսական)

Ծախսերի հոդվածները	Քաղաքային բնակավայր				Գյուղական բնակավայր			
	դրամ		%		դրամ		%	
	2004թ.	2016թ.	2004թ.	2016թ.	2004թ.	2016թ.	2004թ.	2016թ.
Սպառողական ծախսեր	**20 933**	**46 519**	**100**	**100**	**16 458**	**39 536**	**100**	**100**
այդ թվում՝								
սնունդ	11 109	18 540	53.1	39.9	10 281	18 486	62.5	46.8
որից՝ սնունդ տնից դուրս	321	1 357	1.5	2.9	72	90	0.4	0.2
ալկոհոլային խմիչք	173	216	0.8	0.5	146	293	0.9	0.7
ծխախոտ	894	1 334	4.3	2.9	666	1 380	4	3.5
ոչ պարենային ապրանքներ	2 841	8 735	13.6	18.7	2 695	8 727	16.4	22.1
ծառայություններ	5 916	17 694	28.2	38.0	2 670	10 650	16.2	26.9
այդ թվում՝ առողջապահություն	1 794	2 923	8.6	6.3	1 012	1 234	6.1	3.1
կրթություն	976	811	4.7	1.7	265	406	1.6	1.0
բնակ-կոմունալ	1 382	7 264	6.6	15.6	755	4 199	4.6	10.6
տրանսպորտ	929	1 877	4.4	4.0	303	1 033	1.8	2.6
կապ	421	2 714	2	5.8	75	1 956	0.5	5.0
մշակույթ	4	258	0.0	0.6	0	88	0	0.2
իրավաբանական ծառայություններ	4	409	0	0.9	0	513	0	1.3
այլ ծառայություններ	406	1 438	1.9	3.1	260	1 221	1.6	3.1

Աղբյուրը. *ՏՏԿԱՀ 2004 և 2016թթ.*

Գծապատկեր 6.3. Հայաստան. Տնային տնտեսությունների անվանական սպառողական ծախսերի կառուցվածքը 2004 և 2016թթ.-ին՝ ըստ բնակավայրի տեսակի (մեկ շնչի հաշվով, միջին ամսական)

(տոկոսներով)

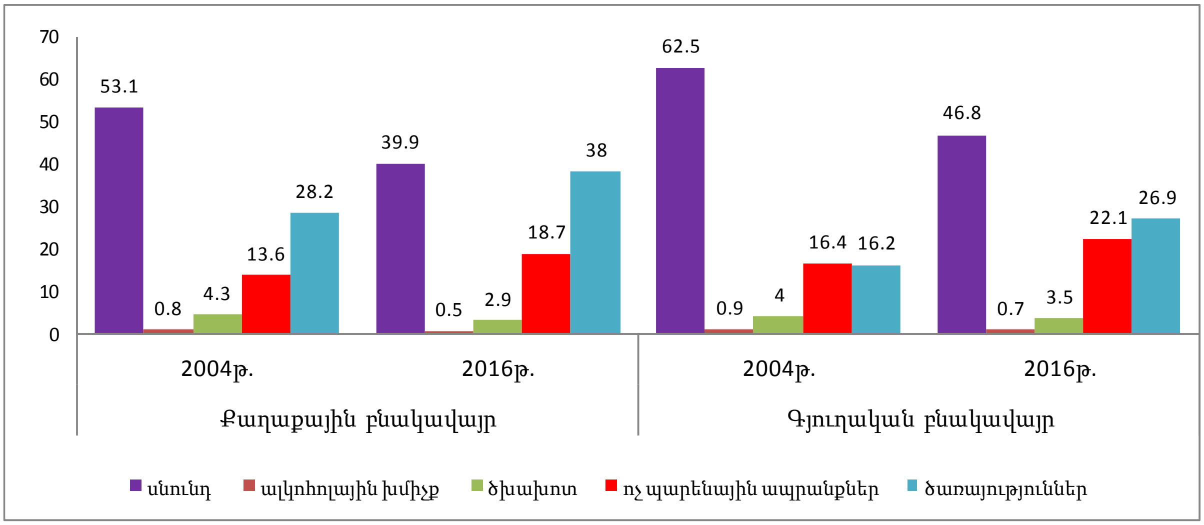

Աղբյուրը.*ՏՏԿԱՀ 2004 և 2016թթ.*

2008-2016թթ.-ի համար տնային տնտեսությունների սպառողական ծախսերն ըստ բնակավայրի տեսակի և առավել մանրամասն բաշխվածության, բերված են Հավելված 3-ի Աղյուսակ A6.1-ում:

6.2.2. Տնային տնտեսությունների սպառողական ծախսերը համաձայն «Անհատական սպառում՝ըստ նպատակների» դասակարգչի (COICOP)

Տնային տնտեսությունների սպառողական ծախսերն ըստ COICOP դասակարգչի ներառում են.

1. Սննդամթերք և ոչ ալկոհոլային խմիչքներ,
2. Ալկոհոլային խմիչքներ և ծխախոտ,
3. Հագուստ և կոշիկ,
4. Բնակարանային ծառայություններ, ջուր, էլեկտրաէներգիա, գազ և վառելիքի այլ տեսակներ,
5. Տնային գործածության առարկաներ, կենցաղային տեխնիկա և բնակարանի ընթացիկ սպասարկում,
6. Առողջապահություն,
7. Տրանսպորտ,
8. Կապ,
9. Հանգիստ և մշակույթ,
10. Կրթություն,
11. Հյուրանոցներ, սրճարաններ և ռեստորաններ,
12. Տարբեր ապրանքներ և ծառայություններ

Աղյուսակ 6.7. Հայաստան. Տնային տնտեսությունների անվանական սպառողական ծախսերի կառուցվածքը, մեկ շնչի հաշվով միջին ամսական, ըստ նպատակների խմբավորված*), 2015-2016թթ.

(դրամ)

Ծախսերի հոդվածները	Ընդամենը հանրապետություն		այդ թվում՝			
			քաղաքային բնակավայր		գյուղական բնակավայր	
	2015թ.	2016թ.	2015թ	2016թ	2015թ	2016թ
Սպառողական ծախսեր	**42 867**	**43 978**	**47 161**	**46 519**	**35 786**	**39 539**
այդ թվում՝						
սննդամթերք և ոչ ալկոհոլային խմիչքներ	18165	17 624	18 213	17 183	18 086	18 396
ալկոհոլային խմիչքներ և ծխախոտ	1 651	1 595	1 692	1 550	1 583	1 674
հագուստ և կոշիկ	1 797	1 887	1 665	1 589	2 014	2 409
բնակարանային ծառայություններ, ջուր, էլեկտրաէներգիա, գազ և վառելիքի այլ տեսակներ	6 053	8 195	7 306	9 211	3 988	6 416
տնային գործածության առարկաներ, կենցաղային տեխնիկա և բնակարանի ընթացիկ սպասարկում	1 438	1 565	1 368	1 567	1 552	1 560
առողջապահություն	4 542	4 277	6 020	5 251	2 107	2 575
տրանսպորտ	2 888	1 803	3 141	2 169	2 471	1 165
կապ	2 358	2 389	2 604	2 635	1 953	1 959
հանգիստ և մշակույթ	763	1 049	1 071	1 021	256	1 098
կրթություն	488	664	713	811	118	406
հյուրանոցներ, սրճարաններ և ռեստորաններ	567	943	843	1 423	111	103
այլ ծառայություններ	2 156	1 987	2 525	2 109	1 547	1 775

Աղբյուրը. *ՏՏԿԱՀ 2015 և 2016թթ.*

*)Համաձայն «Անհատական սպառում ըստ նպատակների» ազգային դասակարգչի, հարմոնիզացված Եվրամիության «Անհատական սպառում ըստ նպատակների» դասակարգչի (COICOP-HBS) հետ:

Աղյուսակ 6.8. Հայաստան. Տնային տնտեսությունների անվանական սպառողական ծախսերի կառուցվածքը, մեկ շնչի հաշվով միջին ամսական, տոկոսներով, ըստ նպատակների խմբավորված*, 2015-2016թթ.

(տոկոսներով)

Ծախսերի հոդվածները	Ընդամենը հանրապե-տությունում		Այդ թվում՝			
			քաղաքային բնակավայր		գյուղական բնակավայր	
	2015թ.	2016թ.	2015թ.	2016թ.	2015թ.	2016թ.
Սպառողական ծախսեր	100	100	100	100	100	100
այդ թվում՝						
պարենային ապրանքներ և ոչ ալկոհոլային խմիչքներ	42.4	40.1	38.6	36.9	50.5	46.5
ալկոհոլային խմիչքներ և ծխախոտ	3.9	3.6	3.6	3.3	4.4	4.2
հագուստ և կոշիկ	4.2	4.3	3.5	3.4	5.6	6.1
բնակ-կոմունալ ծառայություններ և ջեռուցում	14.1	18.6	15.5	19.8	11.1	16.2
տնային զործածության առարկաներ, կենցա-ղային տեխնիկա և բնակարանի ընթացիկ սպասարկում	3.4	3.6	2.9	3.4	4.3	4.0
առողջապահություն	10.6	9.8	12.7	11.3	6.0	6.5
տրանսպորտ	6.7	4.1	6.7	4.7	7.0	2.9
կապ	5.5	5.4	5.5	5.7	5.5	5.0
հանգիստ և մշակույթ	1.8	2.4	2.3	2.2	0.7	2.8
կրթություն	1.1	1.5	1.5	1.7	0.3	1.0
հյուրանոցներ, սրճարաններ և ռեստորաններ	1.3	2.1	1.8	3.1	0.3	0.3
այլ ծառայություններ	5.0	4.5	5.4	4.5	4.3	4.5

Աղբյուրը. *ՏՏԿԱՀ 2014 և 2016թթ.*

*)Համաձայն «Անհատական սպառում ըստ նպատակների» ազգային դասակարգչի, հարմոնիզացված Եվրամիության «Անհատական սպառում ըստ նպատակների» դասակարգչի (COICOP-HBS) հետ:

6.3. Եկամուտների ու ծախսերի անհավասար բաշխվածության գնահատումը

Տնային տնտեսությունների ծախսերի ցուցանիշներն առավել վստահելի են եկամուտների համեմատ, քանի որ եկամուտները հաճախ թաքցվում կամ ավելի պակաս են նշվում հարցվողների կողմից (եկամուտները չբացահայտելու հակվածության էֆեկտը):

Բնակչության եկամուտների կամ ծախսերի տարբերակման համար հաշվարկվում է «բևեռային» քվինտիլների հարաբերության գործակիցը: Այն է՝ 20% առավել ապահովված բնակչության եկամուտների կամ ծախսերի մակարդակի հարաբերությունը 20% նվազագույն ապահովված բնակչության եկամուտների կամ ծախսերի մակարդակին: Համաձայն այդ գնահատականի՝ 2016թ.-ին 2004թ.-ի համեմատ նվազել է 20% ամենաապահով և 20% ամենաանապահով բնակչության դրամական եկամուտների հարաբերակցությունը՝ 10.6 անգամից հասնելով 9.4 անգամի, իսկ սպառողական ծախսերի մասով՝ 5.8 անգամից հասնելով 5.4 անգամի (Աղյուսակ 6.9): «Բևեռային» քվինտիլների հարաբերության գործակիցն, ըստ բնակչության սպառողական ծախսերի, 2016թ.-ին համընկել է 2011թթ. գործակցին:

Աղյուսակ 6.9. Հայաստան. 20% ամենաապահով և 20% ամենաանապահով բնակչության եկամուտների և ծախսերի հարաբերակցությունը, 2004, 2008-2016թթ.

(անգամ)

	2004թ.	2008թ.	2009թ.	2010թ.	2011թ.	2012թ.	2013թ.	2014թ.	2015թ.	2016թ.
Ըստ դրամա-կան եկա-մուտների	10.6	7.8	8.0	8.0	8.0	8.5	8.2	8.8	8.4	9.4
Ըստ սպառո-ղական ծախսերի	5.8	5.2	5.1	5.2	5.4	5.2	5.2	5.6	5.6	5.4

Աղբյուրը. *ՏՏԿԱՀ 2004,2008-2016թթ.*

Աղյուսակ 6.10. Հայաստան. 10% ամենաապահով և 10% ամենաանապահով բնակչության եկամուտների և ծախսերի հարաբերակցությունը, 2004, 2008-2016թթ.

(անգամ)

	2004թ.	2008թ.	2009թ.	2010թ.	2011թ.	2012թ.	2013թ.	2014թ.	2015թ.	2016թ.
Ըստ դրամա-կան եկամուտների	20.8	14.1	14.5	14.2	14.8	15.9	15.0	16.6	16.4	17.5
Ըստ սպառո-ղական ծախսերի	9.5	8.0	7.9	8.1	8.5	8.2	8.2	9.1	9.0	8.3

Աղբյուրը. *ՏՏԿԱՀ 2004,2008-2016թթ.*

Բնակչության եկամուտների կամ ծախսերի «բևեռային» դեցիլների հարաբերության գործակիցը (այն է, 10% առավել ապահովված բնակչության եկամուտների կամ ծախսերի մակարդակի հարաբերությունը 10% նվազագույն ապահովված բնակչության եկամուտների կամ ծախսերի մակարդակին) ավելի ցայտուն է, քան քվինտիլային հարաբերության գործակիցը: 2016թ.-ին այդ հարաբերակցությունն, ըստ սպառողական ծախսերի, կազմել է 8.3 անգամ, իսկ ըստ բնակչության դրամական եկամուտների՝ 17.5 անգամ:

Բնակչության եկամուտների և ծախսերի բաշխման անհավասարության գնահատման հիմնական ցուցանիշի՝ Ջինիի գործակցի վերլուծությունը բերված է սույն զեկույցի երրորդ գլխում:

Տնային տնտեսությունների մեկ շնչի հաշվով միջին ամսական սպառողական ծախսերի կառուցվածքի փոփոխությունը 2004-2016թթ.-ին, ըստ դեցիլային խմբերի, բերված է Հավելված 3-ի Աղյուսակ A6.2 –ում:

Ինչպես և սպասվում էր, անապահով տնային տնտեսությունների սննդի համար կատարվող ծախսերի մասնաբաժինն ընդհանուր սպառողական ծախսերի կազմում ավելի մեծ է, քան միջին հանրապետականը: Դիտարկվող ժամանակահատվածում (2004-2016թթ.) մոտ կրկնակի ավելացել են առաջին դեցիլային խմբի տնային տնտեսությունների ծառայությունների վրա կատարված ծախսերը (Գծապատկեր 6.4, Աղյուսակ 6.11): Տասներորդ դեցիլի տնային տնտեսությունների կողմից կատարված ծախսերի մասնաբաժինն ընդհանուր սպառողական ծախսերի կազմում, թե՛ ծառայությունների, և թե՛ ոչ պարենային ապրանքներ ձեռք բերելու վրա, առաջին դեցիլի տնային տնտեսությունների համեմատ զգալիորեն տարբերվում է:

Աղյուսակ 6.11. Հայաստան. Սպառողական ծախսերի կառուցվածքն ըստ սպառողական ծախսերի դեցիլային խմբերի 2004, 2008-2016թթ.-ին, (մեկ շնչի հաշվով միջին ամսական)

(տոկոսներով)

Դեցիլային խմբեր ըստ սպառողական ծախսերի	Տարի-ներ	Սպառողա-կան ծախսեր	այդ թվում`				
			սննդա-մթերք*	ալկոհոլա-յին խմիչք	ծխախոտ	ոչ պարենային ապրանքներ	Ծառայութ-յուններ
I	2004 թ.	100	73.4	0.4	5.1	8.6	12.5
	2008 թ.	100	67.4	0.4	4.5	7.3	20.4
	2009 թ.	100	63.6	0.2	5.1	7.7	23.4
	2010 թ.	100	64.6	0.3	3.9	8.5	22.7
	2011 թ.	100	62.9	0.3	4.4	8.2	24.2
	2012 թ.	100	63.2	0.3	4.3	7.8	24.4
	2013 թ.	100	62.0	0.2	4.7	8.7	24.4
	2014թ.	100	60.0	0.2	3.4	10.5	25.9
	2015թ	100	60.2	0.2	4.0	10.8	24.8
	2016թ	100	60.2	0.2	3.3	12.2	24.1
II	2004 թ.	100	71.4	0.4	4.7	10.2	13.3
	2008 թ.	100	66.3	0.4	4.0	8.2	21.1
	2009 թ.	100	63.1	0.3	4.1	9.2	23.3
	2010 թ.	100	63.5	0.3	4.2	9.3	22.7
	2011 թ.	100	62.9	0.4	4.6	9.1	23.0
	2012 թ	100	60.0	0.3	4.1	11.6	25.0
	2013 թ.	100	59.3	0.3	4.4	11.7	24.3
	2014թ.	100	57.4	0.3	4.5	13.1	24.7
	2015թ	100	57.9	0.3	4.7	12.3	24.8
	2016թ	100	55.6	0.3	3.8	14.1	26.2
III	2004 թ.	100	71.7	0.6	5.1	8.9	13.7
	2008 թ.	100	62.8	0.4	4.4	9.4	23.0
	2009 թ.	100	61.0	0.4	4.7	10.6	23.3
	2010 թ.	100	61.6	0.5	4.3	11.1	22.5
	2011 թ.	100	61.7	0.4	4.0	10.9	23.0
	2012 թ	100	57.8	0.3	4.4	13.1	24.4
	2013 թ.	100	56.9	0.4	4.9	14.0	23.8
	2014թ.	100	57.4	0.4	3.6	13.8	24.8
	2015թ	100	58.1	0.4	3.4	13.2	24.9
	2016թ	100	57.3	0.4	4.3	12.9	25.1
IV	2004 թ.	100	69.5	0.4	5.3	10.7	14.1
	2008 թ.	100	60.4	0.6	4.1	11.1	23.8
	2009 թ.	100	59.6	0.5	4.7	11.7	23.5
	2010 թ.	100	60.7	0.6	4.1	11.5	23.1
	2011 թ.	100	60.6	0.3	4.5	11.8	22.8
	2012 թ	100	56.4	0.3	3.9	14.0	25.4
	2013 թ.	100	57.4	0.3	4.4	14.5	23.4
	2014թ.	100	56.0	0.3	3.9	14.6	25.2
	2015թ	100	54.0	0.3	4.7	16.4	24.6
	2016թ	100	53.4	0.4	4.0	15.7	26.5
V	2004 թ.	100	66.6	0.6	5.2	11.5	16.1
	2008 թ.	100	57.5	0.6	4.7	12.2	25.0
	2009 թ.	100	58.2	0.6	5.0	12.1	24.1
	2010 թ.	100	59.2	0.6	4.1	12.0	24.1
	2011 թ.	100	58.6	0.4	4.3	12.0	24.7
	2012 թ	100	54.6	0.4	4.1	15.1	25.8
	2013 թ.	100	54.7	0.4	4.1	16.9	23.9
	2014թ.	100	53.0	0.3	4.2	16.0	26.5
	2015թ	100	52.6	0.3	4.1	17.1	25.9
	2016թ	100	49.2	0.4	4.0	17.5	28.9
VI	2004 թ.	100	64.1	0.7	4.9	12.5	17.8
	2008 թ.	100	57.1	0.5	3.9	13.5	25.0
	2009 թ.	100	55.1	0.7	4.5	12.9	26.8
	2010 թ.	100	57.4	0.6	4.4	13.7	23.9
	2011 թ.	100	59.7	0.5	3.6	13.5	22.7
	2012 թ	100	53.6	0.5	3.6	17.8	24.5
	2013 թ.	100	52.6	0.4	4.5	17.2	25.3

Դեցիլային խմբեր ըստ սպառողական ծախսերի	Տարի-ներ	Սպառողա-կան ծախսեր	այդ թվում՝				
			սննդա-մթերք*	ալկոհոլա-յին խմիչք	ծխախոտ	ոչ պարենային ապրանքներ	Ծառայութ-յուններ
	2014թ.	100	51.9	0.5	4.0	17.6	26.0
	2015թ	100	48.7	0.5	4.0	19.6	27.2
	2016թ	100	48.6	0.5	3.8	18.3	28.8
VII	2004 թ.	100	61.7	0.8	4.5	13.9	19.1
	2008 թ.	100	55.3	0.6	3.5	16.0	24.6
	2009 թ.	100	54.7	0.9	3.8	15.3	25.3
	2010 թ.	100	55.3	0.7	4.3	14.6	25.1
	2011 թ.	100	58.1	0.8	4.1	13.8	23.2
	2012 թ	100	53.0	0.6	3.3	17.0	26.1
	2013 թ.	100	51.2	0.4	4.4	17.2	26.8
	2014թ.	100	50.0	0.5	4.2	18.9	26.4
	2015թ	100	49.1	0.5	3.7	18.9	27.8
	2016թ	100	45.0	0.5	3.7	20.3	30.5
VIII	2004 թ.	100	59.3	0.9	4.8	13.7	21.3
	2008 թ.	100	52.5	0.9	3.9	16.6	26.1
	2009 թ.	100	51.5	0.9	3.9	17.0	26.7
	2010 թ.	100	54.8	0.9	3.7	15.8	24.8
	2011 թ.	100	56.3	0.7	3.6	15.1	24.3
	2012 թ	100	51.0	0.8	3.9	17.3	27.0
	2013 թ.	100	50.6	0.8	3.3	18.3	27.0
	2014թ.	100	48.3	0.6	3.6	19.3	28.2
	2015թ	100	46.3	0.6	3.8	20.5	28.8
	2016թ	100	38.6	0.4	3.4	24.7	32.9
IX	2004 թ.	100	55.1	1.0	4.0	16.3	23.6
	2008 թ.	100	47.3	0.8	3.2	19.1	29.6
	2009 թ.	100	49.2	1.1	3.3	17.2	29.2
	2010 թ.	100	52.1	1.4	3.7	17.2	25.6
	2011 թ.	100	53.0	1.1	3.4	15.5	27.0
	2012 թ	100	48.2	0.7	3.3	18.7	29.1
	2013 թ.	100	46.5	0.8	3.1	21.4	28.2
	2014թ.	100	45.9	0.7	3.1	20.0	30.3
	2015թ	100	44.5	0.7	3.7	20.1	31.0
	2016թ	100	36.8	0.7	2.6	22.2	37.7
X	2004 թ.	100	38.0	1.1	2.9	18.6	39.4
	2008 թ.	100	40.1	1.2	2.6	22.6	33.5
	2009 թ.	100	38.9	1.2	2.5	20.1	37.3
	2010 թ.	100	38.3	1.4	2.3	20.1	37.9
	2011 թ.	100	39.0	1.0	2.2	21.1	36.7
	2012 թ	100	36.2	1.1	2.5	22.3	37.9
	2013 թ.	100	34.7	1.0	2.1	20.3	41.9
	2014թ.	100	30.7	0.9	2.5	20.6	45.3
	2015թ	100	27.2	0.7	1.7	21.3	49.1
	2016թ	100	31.1	0.8	1.8	21.7	44.6

Աղբյուրը. *ՏՏԿԱՀ 2004,2008-2016թթ.*

*) ներառյալ սեփական արտադրության սննդամթերքի սպառման արժեքը

Գծապատկեր 6.4. Հայաստան. Տնային տնտեսությունների անվանական սպառողական ծախսերի կառուցվածքն I-ին և X-րդ դեցիլային խմբերում 2004 և 2016թթ. (մեկ շնչի հաշվով, միջին ամսական)

(տոկոսներով)

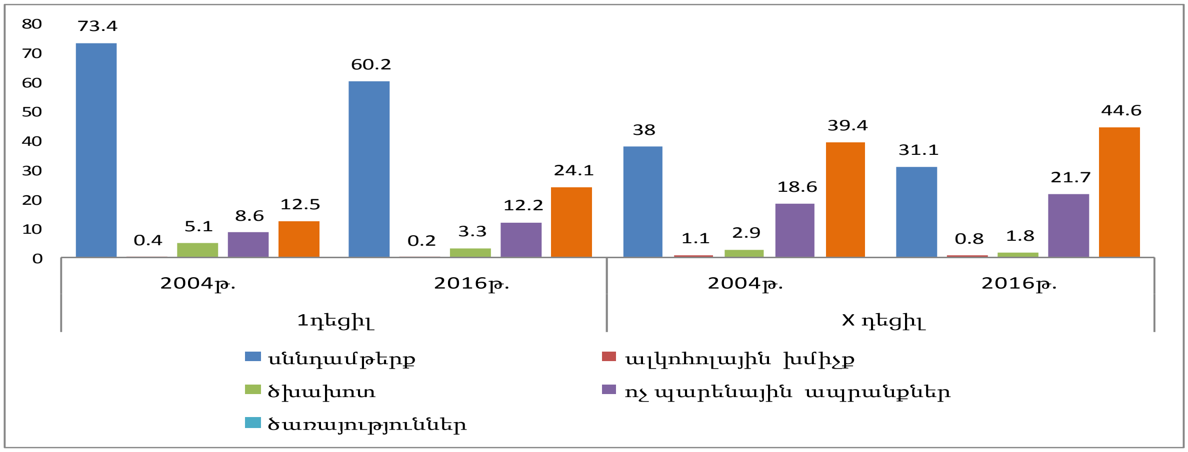

Աղբյուրը. *ՏՏԿԱՀ 2004 և 2016թթ.*

*)ներառյալ սեփական արտադրության սննդամթերքի սպառման արժեքը

Երբ **Էներգակիրների** վրա ծախսվող գումարները դիտարկվում են ըստ **սպառողական ծախսերի** դեցիլային խմբերի բաշխվածության, ապա պարզ երևում են սպառման մեջ առկա տարբերությունները: Այսպես, 2016թ.-ին գազի վրա I դեցիլային խումբը միջինում մեկ շնչի հաշվով ծախսել էր ամսական 868 դրամ, X դեցիլային խումբը՝ 4 764 դրամ, իսկ Էլեկտրաէներգիայի վրա, համապատասխանաբար՝ 1 128 և 4 710 դրամ:

6.4 . Տնային տնտեսությունների սպառումը

Տնային տնտեսությունների կենսամակարդակը բնութագրող ցուցանիշներից է սննդամթերքի սպառումը: Սպառված սննդամթերքին է վերաբերվում այն մթերքը, որը հաշվետու ժամանակահատվածում գնվել, ստացվել է սեփական տնտեսությունից կամ ստացվել՝ որպես նվիրատվություն:

Սննդամթերքի սպառումը ներկայացված է հետևյալ սննդախմբերի կտրվածքով՝

- հացամթերք
- կարտոֆիլ
- բանջարեղեն և բոստանային մշակաբույսեր
- մրգեր և հատապտուղներ, ներառյալ չորացված
- շաքարավազ
- միս և մսամթերք
- ձկնամթերք
- կաթ և մածուն
- ձու
- պանիր
- կարագ և յուղ
- բուսական և այլ յուղեր:

Երբ սննդամթերքի սպառումը դիտարկվում է ըստ **սպառողական ծախսերի** դեցիլային խմբերի բաշխվածության, ապա պարզ երևում են սպառման մեջ առկա տարբերությունները:

Այսպես, 2016թ-ին մրգերի սպառումը մեկ ամսվա կտրվածքով մեկ շնչի հաշվով տասներորդ դեցիլում 3.9 անգամ գերազանցում է այդ սննդամթերքի սպառմանն առաջին դեցիլում, միս և մսամթերքի սպառումը գերազանցում է 3.6 անգամ, կարագի և ձկնամթերքի սպառումը՝ 3 անգամ, ձվի սպառումը՝ 1.9 անգամ, բանջարեղենի և բոստանային մշակաբույսերի սպառումը՝ 1.8 անգամ, պանրի սպառումը՝1.7 անգամ, կաթի և մածունի սպառումը՝1.5 անգամ(Գծապատկեր 6.5):

Գծապատկեր 6.5 Հայաստան. Հիմնական սննդամթերքի միջին ամսական սպառումը 2016թ.-ին ըստ I և X դեցիլային խմբերի սպառողական ծախսերի

(մեկ շնչի հաշվով միջին ամսական, կիլոգրամներով)

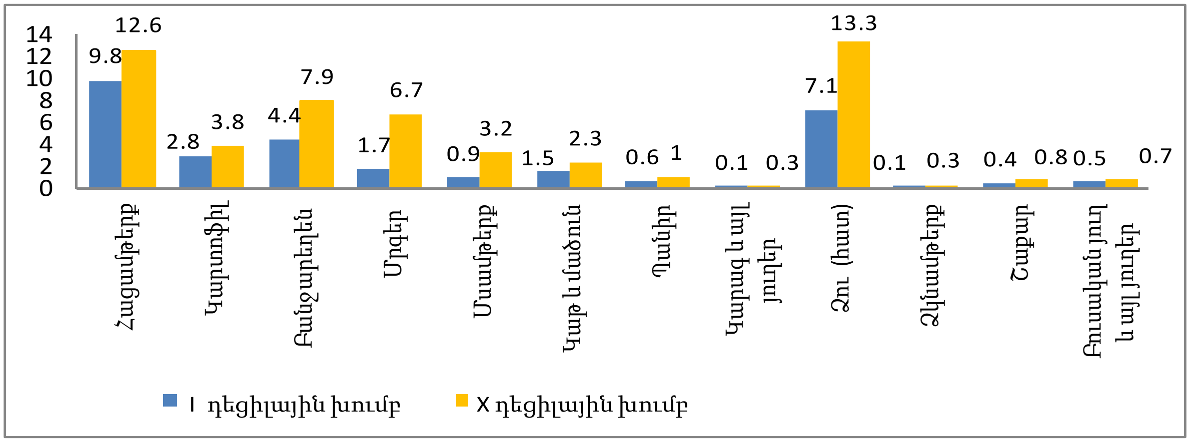

Աղբյուրը. *ՏՏԿԱՀ 2016թ*

Աղյուսակ 6.12–ում բերված է հիմնական սննդամթերքի միջին ամսական սպառումն ըստ սպառողական ծախսերի դեցիլային խմբերի բաշխվածության 2004 և 2008-2016թթ.-ին (տնային տնտեսության մեկ անդամի հաշվով):

Աղյուսակ 6.12. Հայաստան. Հիմնական սննդամթերքի սպառումն ըստ սպառողական ծախսերի դեցիլային խմբերի 2004, 2008-2016թթ.-ին

(մեկ շնչի հաշվով միջին ամսական, կիլոգրամներով)

2004 թ.	Ընդա-մենը	Ըստ սպառողական ծախսերի դեցիլային խմբերի									
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VII	IX	X
Հացամթերք	12.8	12.5	12.2	12.9	12.7	12.9	12.4	13.2	13.8	13.1	12.8
Կարտոֆիլ	4.0	3.9	3.7	3.93	3.9	4.1	3.9	4.3	4.4	4.3	4.3
Բանջարեղեն և բոստանային մշակաբույսեր	5.3	3.7	4.3	4.8	5.1	5.7	5.4	6.2	6. 3	6.4	6.3
Մրգեր և հատապտուղներ, ներառյալ չորացված	2.7	1.6	1.7	2.0	2.4	2.6	2.8	3.2	3.4	3.8	4.2
Միս և մսամթերք	1.4	0.7	0.8	1.0	1.1	1.3	1.4	1.7	1.9	2.3	2.6
Կաթ և մածուն, լիտր	1.9	1.3	1.6	2.0	1.9	1.9	2.0	2.2	2.4	2.1	1.9
Պանիր	0.7	0.5	0.6	0.7	0.7	0.7	0.7	0.8	0.9	0.9	0.9
Կարագ և յուղ	0.2	0.4	0.5	0.5	0.6	0.6	0.6	0.7	0.7	0.8	0.7
Ձու, հատ	8.5	5.2	6.4	7.8	8.2	8.8	8.7	9.7	10.9	10.9	11.7
Ձկնամթերք	0.2	0.1	0.1	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.3	0.3
Շաքար	0.6	0.5	0.5	0.5	0.6	0.6	0.6	0.7	0.7	0.6	0.6
Բուսական յուղ և այլ յուղեր, լիտր	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3

2008 թ.	Ընդա-մենը	Ըստ սպառողական ծախսերի դեցիլային խմբերի									
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VII	IX	X
Հացամթերք	12.7	11.5	11.8	12.2	12.5	13.2	13.5	13.4	13.1	12.9	13.0
Կարտոֆիլ	3.9	3.3	3.5	3.6	3.8	4.0	3.9	4.1	4.2	4.2	4.2
Բանջարեղեն և բոստանային մշակաբույսեր	6.3	5.2	5.4	5.9	5.9	6.1	7.0	7.0	6.6	6.5	7.1
Մրգեր և հատապտուղներ, ներառյալ չորացված	3. 9	2.0	2.5	2.7	3.4	3.8	4.8	4.8	4.9	5.0	5.1
Միս և մսամթերք	2	1	1.2	1.3	1.6	1.8	2.1	2.2	2.5	2.8	3.5
Կաթ և մածուն, լիտր	1.7	1.3	1.4	1.6	1. 6	1.8	1.9	2.0	1.9	1.8	1.9
Պանիր	1.06	1.20	1.34	1.16	1.04	1.00	1.01	0.97	0.93	0.94	1.01
Կարագ և յուղ	0.4	0.2	0.3	0.3	0.3	0.4	0.4	0.4	0.5	0.5	0.5
Ձու, հատ	10.1	5.9	7.8	8.5	9.0	10.5	10.6	11.5	11.5	12.7	13.2
Ձկնամթերք	0.2	0.0	0.1	0.1	0.1	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.3
Շաքար	0.7	0.8	0.8	0.7	0.6	0.7	0.6	0.6	0.7	0.7	0.7
Բուսական յուղ և այլ յուղեր, լիտր	0.6	0.6	0.6	0.5	0.5	0.5	0.5	0.6	0.5	0.6	0.6

2009թ.	Ընդա-մենը	Ըստ սպառողական ծախսերի դեցիլային խմբերի									
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VII	IX	X
Հացամթերք	12.3	11.9	12.0	12.2	12.0	12.1	12.0	12.4	12.4	12.8	12.6
Կարտոֆիլ	3.9	3.8	3.6	3.6	3.9	3.9	4.0	4.0	4.0	4.4	4.0
Բանջարեղեն և բոստանային մշակաբույսեր	6.1	4.3	4.8	5.2	5.9	6.4	6.1	6.6	6.9	7.0	7.4
Մրգեր և հատապտուղներ, ներառյալ չորացված	4.5	2.5	2.8	3.7	3.8	4.3	4.4	5.2	5.7	5.9	6.9
Միս և մսամթերք	2.0	1.0	1.3	1.5	1.7	1.7	1.9	2.2	2.4	2.9	3.4
Կաթ և մածուն, լիտր	1.7	1.1	1.4	1.5	1.7	1.6	1.7	2.1	2.1	2.0	1.9
Պանիր	1.0	0.7	0.8	0.9	1.0	1.0	1.1	1.1	1.2	1.2	1.2
Կարագ և յուղ	0.4	0.2	0.2	0.3	0.3	0.3	0.4	0.4	0.4	0.5	0.5
Ձու, հատ	10.5	6.9	8.4	9.2	9.5	10.4	10.6	11.3	12.2	13.1	13.5
Ձկնամթերք	0.2	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.2	0.2	0.2	0.2	0.3
Շաքար	0.7	0.6	0.6	0.6	0.7	0.7	0.6	0.7	0.7	0.8	0.7
Բուսական յուղ և այլ յուղեր, լիտր	0.5	0.5	0.5	0.5	0.6	0.6	0.5	0.5	0.6	0.6	0.6

2010թ.	Ընդա-մենը	Ըստ սպառողական ծախսերի դեցիլային խմբերի									
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VII	IX	X
Հացամթերք	11.9	11.5	11.3	11.5	11.8	11.7	12.5	11.7	12.2	12.4	12.2
Կարտոֆիլ	3.9	3.4	3.5	3.6	3.8	3.8	4.0	3.8	4.1	4.3	4.2
Բանջարեղեն և բոստանային մշակաբույսեր	5.7	3.8	4.7	5.0	5.4	5.9	6.1	6.0	6.6	6.7	7.0
Մրգեր և հատապտուղներ, ներառյալ չորացված	4.3	2.0	2.6	3.1	3.7	3.9	4.4	4.7	5.1	5.9	7.4
Միս և մսամթերք	1.8	0.7	1.0	1.2	1.4	1.6	1.8	2.0	2.2	2.6	3.1
Կաթ և մածուն, լիտր	1.7	1.3	1.3	1.4	1.7	1.7	1.7	1.7	1.9	1.9	2.0
Պանիր	0.8	0.6	0.7	0.7	0.8	0.8	0.8	0.8	0.9	0.9	1.0
Կարագ և յուղ	0.3	0.1	0.2	0.2	0.2	0.3	0.3	0.3	0.3	0.4	0.5
Ձու, հատ	11.1	7.2	9.1	9.9	10.9	11.2	12.0	11.6	12.6	12.9	13.2
Ձկնամթերք	0.1	0.0	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.2	0.2	0.3	0.3
Շաքար	0.6	0.5	0.5	0.5	0.6	0.6	0.6	0.6	0.7	0.7	0.7
Բուսական յուղն այլ յուղեր, լիտր	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.6	0.5	0.6	0.6	0.6

2011թ.	Ընդա-մենը	Ըստ սպառողական ծախսերի դեցիլային խմբերի									
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VII	IX	X
Հացամթերք	12.2	11.1	11.2	11.4	11.7	12.0	12.7	13.0	13.2	13.1	12.6
Կարտոֆիլ	3.6	2.8	3.1	3.2	3.4	3.4	3.9	4.0	4.0	4.2	4.3
Բանջարեղեն և բոստանային մշակաբույսեր	6.5	4.3	5.0	5.6	6.2	6.2	7.2	7.3	7.6	7.9	7.9
Մրգերևհատապտուղներ, ներառյալչորացված	4.0	1.9	2.5	2.8	3.4	3.5	4.1	4.7	5.1	5.5	6.8
Միս և մսամթերք	1.8	1.0	1.2	1.3	1.5	1.6	1.8	2.1	2.0	2.4	2.9
Կաթ և մածուն, լիտր	1.7	1.0	1.4	1.3	1.6	1.7	1.8	1.9	2.0	1.9	2.0
Պանիր	0.8	0.4	0.6	0.6	0.8	0.8	0.9	1.0	1.0	1.1	1.1
Կարագ և յուղ	0.2	0.1	0.1	0.1	0.2	0.2	0.3	0.3	0.3	0.3	0.4
Ձու, հատ	11.2	7.4	8.3	9.3	10.3	10.6	12.0	13.0	13.5	13.6	14.6
Ձկնամթերք	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.2	0.2	0.2	0.3
Շաքար	0.6	0.5	0.5	0.6	0.6	0.6	0.6	0.7	0.7	0.8	0.7
Բուսական յուղ և այլ յուղեր, լիտր	0.6	0.5	0.5	0.5	0.6	0.6	0.6	0.6	0.6	0.6	0.6

2012թ.	Ընդա-մենը	Ըստ սպառողական ծախսերի դեցիլային խմբերի									
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VII	IX	X
Հացամթերք	12.2	10.6	10.7	10.8	11.4	11.8	12.3	12.9	13.1	13.7	14.5
Կարտոֆիլ	3.6	2.9	3.1	3.3	3.3	3.4	3.6	3.8	3.9	4.1	4.1
Բանջարեղեն և բոստանային մշակաբույսեր	6.6	4.3	5.2	5.6	6.4	6.3	6.9	7.9	7.3	7.9	8.7
Մրգեր և հատապտուղներ, ներառյալ չորացված	4.2	1.4	2.4	2.5	3.1	3.8	4.5	5.2	5.3	6.1	7.7
Միս և մսամթերք	1.9	1.0	1.3	1.3	1.5	1.7	1.9	2.2	2.4	2.6	3.3
Կաթ և մածուն, լիտր	1.5	1.0	1.1	1.2	1.4	1.5	1.6	1.7	1.8	2.0	2.0
Պանիր	0.9	0.6	0.7	0.7	0.8	0.9	0.9	0.9	1.0	1.0	1.1
Կարագ և յուղ	0.2	0.1	0.1	0.1	0.2	0.2	0.2	0.3	0.3	0.3	0.4
Ձու, հատ	10.8	7.1	8.1	9.2	10.2	10.5	11.3	11.7	12.8	13.0	14.5
Ձկնամթերք	0.2	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.2	0.2	0.2	0.2	0.3
Շաքար	0.6	0.6	0.5	0.5	0.5	0.5	0.6	0.6	0.6	0.6	0.7
Բուսական յուղ և այլ յուղեր, լիտր	0.4	0.3	0.3	0.3	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4

2013թ.	Ընդա-մենը	Ըստ սպառողական ծախսերի դեցիլային խմբերի									
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VII	IX	X
Հացամթերք	11.8	10.9	10.5	10.8	11.3	11.6	11.7	12.2	12.5	13.0	13.7
Կարտոֆիլ	3.5	3.0	3.2	3.3	3.6	3.6	3.5	3.6	3.8	3.9	4.1
Բանջարեղեն և բոստանային մշակաբույսեր	6.6	4.0	4.9	5.3	6.3	6.3	7.0	7.4	7.7	8.0	8.8
Մրգեր և հատապտուղներ, ներառյալ չորացված	3.9	1.2	2.0	2.5	2.8	3.5	3.9	4.9	5.2	5.9	6.9
Միս և մսամթերք	1.9	0.8	1.2	1.4	1.6	1.6	2.0	2.2	2.4	2.6	3.3
Կաթ և մածուն, լիտր	1.5	0.8	1.2	1.2	1.5	1.5	1.6	1.8	1.8	1.9	1.8
Պանիր	0.8	0.6	0.6	0.7	0.8	0.8	0.8	0.8	0.9	0.9	1.0
Կարագ և յուղ	0.3	0.1	0.2	0.2	0.2	0.2	0.3	0.3	0.3	0.3	0.4
Ձու, հատ	10.4	6.3	8.0	8.7	9.6	10.2	10.7	11.5	12.1	13.4	13.7
Ձկնամթերք	0.2	0.1	0.1	0.1	0.1	0.2	0.2	0.2	0.2	0.3	0.3
Շաքար	0.6	0.5	0.5	0.5	0.5	0.6	0.6	0.6	0.6	0.6	0.7
Բուսական յուղ և այլ յուղեր, լիտր	0.4	0.3	0.3	0.3	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.5

2014թ.	Ընդա-մենը	Ըստ սպառողական ծախսերի դեցիլային խմբերի									
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VII	IX	X
Հացամթերք	11.3	9.8	10.5	10.6	11.2	11.3	11.4	11.8	12.1	12.1	12.3
Կարտոֆիլ	3.4	3.1	3.1	3.0	3.3	3.4	3.4	3.7	3.5	3.6	3.4
Բանջարեղեն և բոստանային մշակաբույսեր	6.4	4.3	4.8	5.7	6.0	6.4	6.7	7.3	8.0	4.5	7.7
Մրգեր և հատապտուղներ, ներառյալ չորացված	3.8	1.3	1.9	2.6	3.2	3.9	4.0	4.8	5.0	5.5	6.2
Միս և մսամթերք	1.9	0.9	1.2	1.5	1.8	1.8	2.0	2.1	2.3	2.6	3.2
Կաթ և մածուն, լիտր	1.7	1.3	1.6	1.4	1.7	1.8	1.7	1.6	1.9	1.8	2.0
Պանիր	0.8	0.6	0.7	0.7	0.8	0.8	0.8	0.9	0.9	0.9	1.0
Կարագ և յուղ	0.2	0.1	0.1	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.3	0.3	0.3
Ձու, հատ	10.9	6.1	8.6	9.6	11.0	11.0	11.6	12.3	12.4	13.2	13.1
Ձկնամթերք	0.2	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.2	0.2	0.2	0.3	0.3
Շաքար	0.5	0.4	0.4	0.4	0.5	0.5	0.6	0.6	0.6	0.6	0.6
Բուսական յուղ և այլ յուղեր, լիտր	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.6	0.6	0.6	0.6

2015թ.	Ընդա-մենը	Ըստ սպառողական ծախսերի դեցիլային խմբերի									
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VII	IX	X
Հացամթերք	11.4	9.9	10.2	10.6	11.0	11.5	11.5	11.9	12.4	12.4	12.6
Կարտոֆիլ	3.5	3.2	3.3	3.3	3.4	3.4	3.4	3.6	3.6	3.6	3.8
Բանջարեղեն և բոստանային մշակաբույսեր	6.6	4.1	5.1	5.6	6.2	6.5	7.2	7.9	8.0	8.2	7.6
Մրգեր և հատապտուղներ, ներառյալ չորացված	3.9	1.8	2.6	3.0	3.1	3.7	4.3	4.5	5.0	5.2	5.9
Միս և մսամթերք	1.9	1.0	1.3	1.4	1.5	1.8	1.9	2.2	2.3	2.6	3.1
Կաթ և մածուն, լիտր	1.8	1.4	1.5	1.6	1.6	2.0	1.9	2.1	2.0	1.9	2.1
Պանիր	0.9	0.6	0.7	0.8	0.8	0.8	0.9	1.0	1.0	1.0	1.0
Կարագ և յուղ	0.2	0.1	0.1	0.2	0.1	0.2	0.2	0.2	0.2	0.3	0.3
Ձու, հատ	10.5	6.3	8.7	9.1	10.0	10.5	10.7	12.0	12.2	12.3	13.4
Ձկնամթերք	0.2	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.2	0.2	0.2	0.3	0.4
Շաքար	0.6	0.4	0.5	0.5	0.6	0.7	0.7	0.7	0.7	0.7	0.7
Բուսական յուղ և այլ յուղեր, լիտր	0.5	0.4	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.6	0.6	0.6	0.6

2016թ.	Ընդա-մենը	Ըստ սպառողական ծախսերի դեցիլային խմբերի									
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VII	IX	X
Հացամթերք	11.3	9.8	10.0	10.1	10.8	11.3	11.9	12.1	12.0	12.4	12.6
Կարտոֆիլ	3.4	2.8	3.0	2.9	3.2	3.5	3.6	3.7	3.5	3.7	3.8
Բանջարեղեն և բոստանային մշակաբույսեր	6.6	4.4	5.3	5.5	6.4	7.0	7.3	7.7	7.7	7.4	7.9
Մրգեր և հատապտուղներ, ներառյալ չորացված	3.9	1.7	2.3	2.4	3.2	3.8	4.2	4.9	4.9	5.4	6.7
Միս և մսամթերք	2.0	0.9	1.2	1.4	1.6	1.9	2.2	2.2	2.4	2.7	3.2
Կաթ և մածուն, լիտր	1.8	1.5	1.3	1.6	1.6	1.8	1.9	2.0	2.0	2.0	2.3
Պանիր	0.9	0.6	0.7	0.7	0.8	0.9	0.9	1.0	0.9	1.0	1.0
Կարագ և յուղ	0.2	0.1	0.1	0.1	0.2	0.2	0.2	0.1	0.2	0.2	0.3
Ձու, հատ	10.7	7.1	8.2	9.3	9.9	10.7	11.7	12.1	12.2	12.8	13.3
Ձկնամթերք	0.2	0.1	0.1	0.1	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.3	0.3
Շաքար	0.6	0.4	0.4	0.5	0.5	0.6	0.7	0.7	0.7	0.7	0.8
Բուսական յուղ և այլ յուղեր, լիտր	0.6	0.5	0.5	0.5	0.6	0.6	0.6	0.6	0.7	0.7	0.7

Աղբյուրը. *ՏՏԿԱՀ 2004, 2008-2016թթ.*